

קלה

הדפסת ד"ת בעיתון

במענה על שאלתו, במה שראה מכתבי נדפס בעתון, שיש חשש שעתונים אינם נשמרים, והרי במכתב זה הובאו גם מאמרי רז"ל ופסוק^א.

והנה יסודי הוא מנהג גדולי ישראל בכגון דא במדינותינו לפנינו, וגם נוהג כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע בהיותו בארצות הברית, אשר לעת הצורך הי' מדפיס בעתונים וכיו"ב דברי התעוררות, ואפילו אם היו מועתקים בהם מאמרי חז"ל ופסוקים. אף שכמובן שבמה שהי' אפשר היו נזהרים, היינו שלא לכתוב השם כצורתו וכי"ב, אשר גם בזהירות זו נהגין, ואפילו בהנדפס בחוברות וכיו"ב, ואפילו בהמכתבים בשפת המדינה – על פי המבואר בפוסקים^י אשר יש קדושה גם בשמות שבלע"ז.

וכבר ידועה דרשת רז"ל עה"כ^ה ודגלו עלי אהבת ודלוגו עלי - מדלג על האזכרה - אהבה.
(אגרות קודש ח"ב ע' יז)

קלו

הדפסת השם בשפות זרות

– הערה כללית: מעולם תמיהני על שאין נזהרים לכתוב ולהדפיס G-D, ולא התיבה במילואה (להש"ך – יו"ד סי' קעט ס"ק יא – לכתחילה, ולכמה אחרונים^א גם בדיעבד).
(אגרות קודש חכ"ג ע' לו)

-
- א. ראה בזה גם לעיל ע' עו-עט.
 - ב. ראה עד"ז - שו"ת אחיעזר ח"ג סי' לב.
 - ג. ראה סי' הבא, ושי"נ.
 - ד. שהש"ר ב, יג: "עם הארץ שקורא לאהבה איבה כגון ואהבת ואייבת אמר הקדוש ברוך הוא ודילוגו עלי אהבה. . . אפילו התינוק מדלג על האזכרה כמה פעמים ואינו נזק, ולא עוד אלא אמר הקדוש ברוך הוא ודילוגו עלי אהבה".
 - ה. שה"ש ב, ד.
 - א. ראה פתחי תשובה יו"ד סי' רעו ס"ק יא. אורים ותומים סי' כז אורים ס"ק ב, הובא בנתיבות

בכל מקום שכתב שם הבורא באידיש וה"ה באנגלית, יש לכתוב ג-ט, ולא בשלימות, שלפ"ד כמה מאחרונים חל על זה קדושת השם.
(אגרות קודש ח"ט ע' סב)

◇ ◇ ◇

13/08/2018

נהגנו כאן לכתוב G-D בהשמטת אותי. ראה שו"ע אדה"ז חלק או"ח סי' פה" וש"נ. ואכ"מ.
(אגרות קודש ח"ז ע' כו)

אוצר החכמה

קלז

כתיבת "ב"ה" או "בעז"ה" במכתב

.. במכתבי הקודם שאלתי לפניו אם יש למצוא מקור למה שכותבין במכתבים "ב"ה" או "בעז"ה", וקצת ראוי להיפך בר"ה (יח:)¹ וברש"י שם

1. בתלתא בתשרי בטילת אדכרתא מן שטרייא - שגזרה מלכות יון גזרה שלא להזכיר שם שמים על פיהם, וכשגברה מלכות חשמונאי ונצחום התקינו שיהו מזכירין שם שמים אפילו בשטרות. וכך היו כותבים בשנת כך וכך ליוחנן כהן גדול לאל עליון - וכששמעו חכמים בדבר אמרו למחר זה פורע את חובו ונמצא שטר מוטל באשפה וביטלום. וברש"י שם: ד"ה בתלתא, ובקושי יכלו לבטל שכבר נהגו העם.

המשפט שם ס"ק ב. ובשדי חמד (מערכת מ כלל יג (בהוצאת קה"ת - ח"ב ע' 856)) ד"ה ומשמעות, הביא מספר פתח הדביר וספר לקט הקמח להחמיר.

ב. = על שם הנכתב בשלימות.

ג. ראה עד"ז - שו"ת אחיעזר ח"ג סי' לב.

ד. ס"ג. ושם: שמות המיוחדין להקב"ה והן ז' שמות שאינן נמחקין אסור להזכירן שם [בבית הכסא] אפילו בלשון חול, דהיינו שם שהקב"ה נקרא בפי כל עם ולשון שיהיה (כגון גא"ט בל"א או בוג"א בלשון פולין ורוסיה), שאף ששם זה אין בו קדושה באותיות כתיבתו ומותר למחקו, מכל מקום יש בו משום בזיון בהזכרתו במקום טינופת, כמו בהזכרת שלום שמותר ג"כ למחקו, ואעפ"כ כיון שהקב"ה נקרא בו אף על פי שאינו מיוחד לו אסור להזכירו כשמתכוין על ענין השלום, כמו שנתבאר סימן פ"ד, כ"ש שמות המיוחדים לו בלשונות הנכרים שלכמה דברים דינם כשמות שבלשון הקודש, כגון לענין שבועה, ולענין הזכרת שם שמים לבטלה, ולענין קללת חבירו בשם (עיין ח"מ סי' כ"ז), (ולענין ברכת השם עיין בי"ד סי' ש"מ סל"ז).

א. המכתב מופנה אל הגאון הרגציובי. הגאון הנ"ל סבר כי אין לכתוב ב"ה במכתבים, ראה שו"ת צפע"י וורשא סי' קצו-ז (מכתבו בענין זה נדפס גם בפסקי תשובה ח"ג סרצ"ג (וראה בהסכמת האדמו"ר מגור שם שתמה ע"ז). וראה גם שו"ת אגרות משה יו"ד ח"ב סי' קלח.